

Varjumise korraldamise plaan olemasolevates korterelamutes

Infotund

13.05.2024

www.rescue.ee

PÄÄSTEAMET
Estonian Rescue Board

Asutus Ohutus kodus ja mujal Taotle ja kooskõlasta

Tuleohutus

Veeohutus

Koduohutus

Kodunõustamine

Elanikkonnakaitse

Hädaolukorras valmisolek

Pommi- ja plahvatusoht

Kemikaaliohutus

Koolitused ja infopäevad

Päästeala noorteringid

Ennetuse materjalid

PÄÄSTEAMET
Estonian Rescue Board

Asutus Ohutus kodus ja mujal Taotle ja kooskõlasta Päästetööst Tule tööle Koostööpartnerile Kontakt

Elanikkonnakaitse

- [Elanikkonnakaitse](#)
- [Ohuteavitus](#)

- Varjumine !!!
- [Ulatuslik evakuatsioon](#)

Elanikkonnakaitse

Venemaa agressioon Ukrainas on loonud uue reaalsuse Euroopas ja maailmas laiemalt. Sellest lähtuvalt pole Eesti riigi senine käsitus enam aktuaalne ja piisav inimeste elu ja tervise kaitsmiseks. Tuleb enam panustada nii sõjalise kui ka mittesõjalise, sh elanikkonnakaitse arendamisse.

Elanikkonnakaitse eesmärk on toetada inimesi kriisis, sealhulgas sõjaolukorras, ning suurendada inimeste valmisolekut kriisides iseseisvalt toime tulla.

Varjumine

Varjumine on kõrgendatud vahetu ohu korral ohustatud alal viibiva isiku elu ja tervise kaitseks ajutine ümberpaiknemine selleks sobivasse ruumi või ehitisse või seal püsimine.

Hetkel Eestis varjumise õigusruum puudub, kuid eelnõud on koostamisel. Hädaolukorraseadusesse tuleb varjumise paragrahv ja rakendusakt detailsemaks regulatsiooniks.

Varjumine

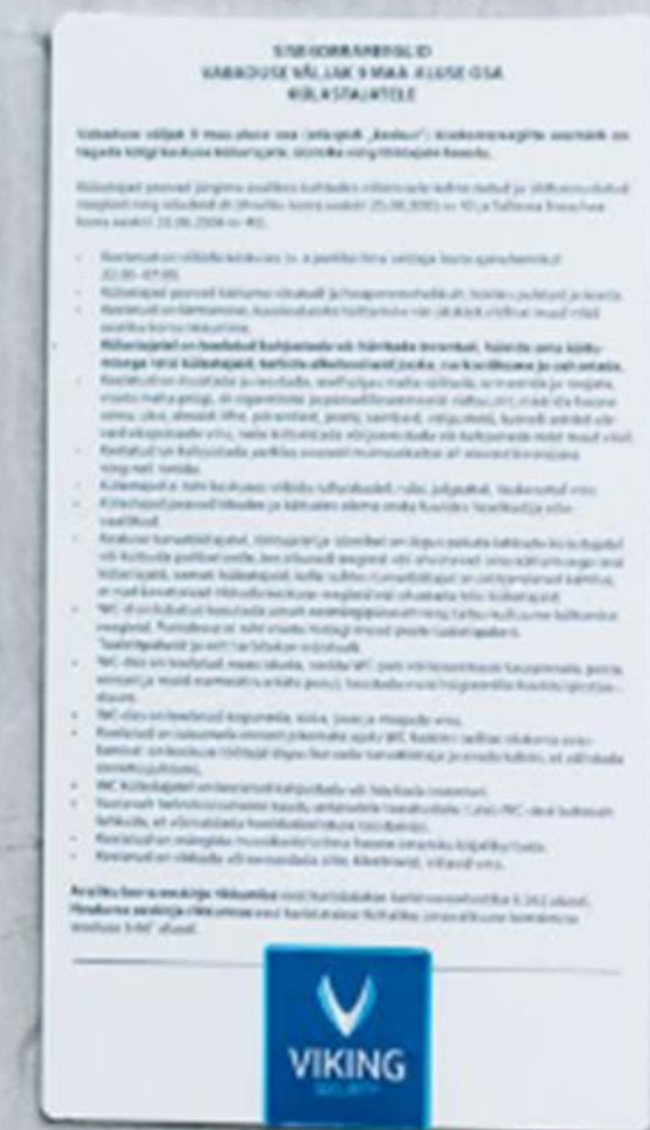
Varjumine on üldjuhul lühiajaline, kuni ohuolukorra möödumiseni

- sõjalise ohu korral;
- ekstreemse ilmastiku olu korral;
- suurpõlengu korral;
- keemiarünnaku korral;
- massirahutuste korral.

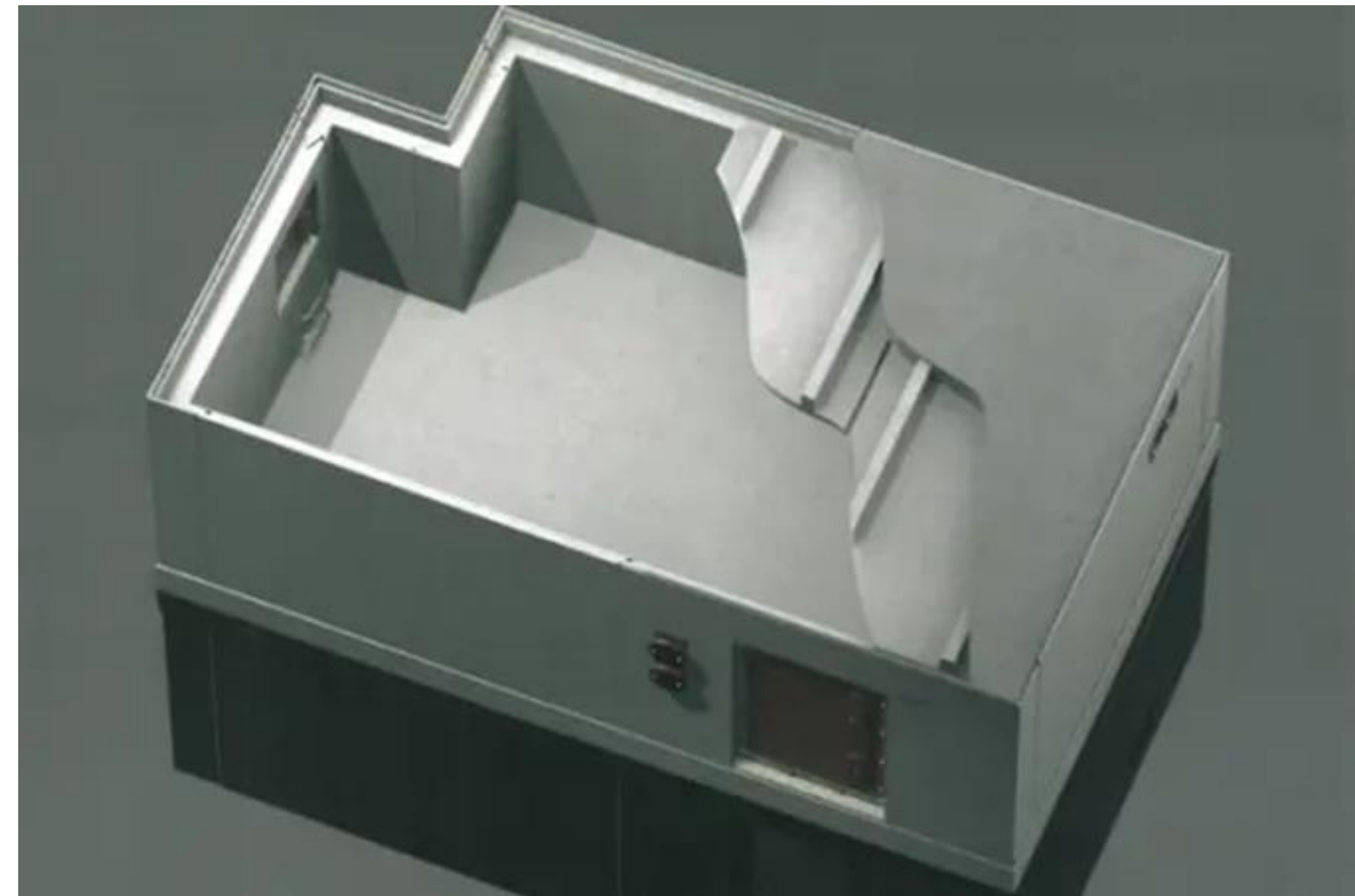
Varjumiskoht

- **Varjumiskoht** on ehitis või selle osa, mis on varjumiseks kohandatud. Varjumiskoha konstruktsioon kaitseb inimest tolmu, lööklaine ja lendava eseme, kuid mitte otsetabamuse eest (mõeldud lühiajaliseks kasutamiseks). Varjumiskohad võivad olla maa-alused keldrid või teatud hoonetes paiknevad kiviseintega akendeta ruumid (näiteks vannituba).
- **Avalik varjumiskoht** on eelkõige mõeldud ohu korral avalikus ruumis viibijatele kiireks varjumiseks. Tsiviilkaitse märgiga tähistatud. Mõeldud lühiajaliseks kasutamiseks. Puudub vesi, toit, magamiskohad jms.
- **Mitteavalik varjumiskoht** on mõeldud konkreetsetes hoones viibivate inimeste varjumiseks. Ei ole märgistatud. Nt korterelamu kelder.

Varjumiskoht ≠ varjend

- **Varjend** on ehitis või selle osa, mis on ehitatud varjumiseks ning mille konstruktsioon vastab kehtestatud nõuetele. Varjend kaitseb inimest tolmu, lööklaine, plahvatuse ja saastunud välisõhu ja lendava eseme eest. Siiski ei paku varjend täielikku kaitset otsetabamuse või tuumarelva korral.
- Nõue tekib **ainult uutele ehitistele** ja sõltub hoone pindalast.

Olemasolevad hooned

- Võimalusel tuleb varjuda hoones, kus parasjagu viibitakse.
- SiM ettepanek on kehtestada nõuded ka olemasolevatele hoonetele, mis on pindalalt sama suured kui varjendi rajamise kohustusega uued hooned.
- Varjumiskohana sobib kasutada tugevate seintega ja ilma akendeta ruume, näiteks keldrid, maa-alused parklad, vannitoad jms.
- Varjumisvõimaluste hindamise ja varjumiskindluse suurendamise juhendmaterjal olemasolevatele hoonetele on välja töötamisel.

Varjumisplaan

Olemasolevad hooned, mis on vastavalt üle 1200, 1500 või 10000 m²

- Hinnata varjumise võimalusi olemasolevas hoones;
- Koostada varjumisplaan;
- Tagada minimaalsel tasemel varjumisvõimekus ;
- Vastutavad ise varjumiskindluse suurendamise eest;

Hoones varjumisvõimaluste puudumisel:

- Teha kindlaks lähim võimalus varjumiseks
- Varjumisplaan ei ole kohustuslik, vaid soovituslik

Varjumisplaan

Kui varjumise võimalus olemas, koostatakse varjumisplaan (tähtajaga 1 aasta pärast õigusruumi jõustumist).

Varjumisplaan kirjeldab:

- kuhu hoones varjutakse – sobivad ruumid, nende pindala, mahutavus, ligipääsetavus;
- kuidas toimub varjumiskoha ettevalmistamine – kus ladustatakse materjale, kuhu viiakse üleliigsed asjad, kes aitavad ruumi kindlustada, milliseid vahendeid kasutatakse;
- varjumiskindluse tugevdamise meetmed - näiteks keldri akende katmine, lagede toestamine jms;

Varjumisplaan

Varjumisplaani koostamise järgselt on varjumiskindluse minimaalsel tasemel tagamiseks aega 2 aastat, s.o ruumide korrastamine, sisse-/väljapääsu võimaluste tagamine, vajadusel akende katmise ja lagede toestamise materjali hankimine.

Varjumiskindluse täiendav tugevdamine jääb omaniku vastutada. See sõltub hoone eripäradest ja on keeruline üheselt määratleda.

Kelder varjumiskohaks

- Kui keldrit pole, varju hoones akendeta ruumi (nt vannituba).
- Päästeameti soovitusel korterelamu varjumiskohtadele on leitavad ameti kodulehel <https://www.rescue.ee/et/juhend/elanikkonnakaitse/varjumine>
- Varjumiseks mõeldud ruumid peavad olema puhtad ning korrastatud
- Tagamaks inimeste väljapääsu varjumiskohast hoone varingu korral, peab see olema varustatud vähemalt kahe sisse-/väljapääsuga. Keldri välisüks(ed) peavad olema varustatud evakuatsioonisulusega (avatav ilma abivahenditeta).
- Keldrisse peab olema ligipääs igal majaanikul.
- Soovitav on rajada korterelamute keldritesse püstakute vahelised läbikäigud, et hoone ulatuses oleks võimalik läbida keldrikorrust.
- Optimaalne on 1,5 m² põrandapinda inimese kohta, minimaalne 0,75 m².

Kelder varjumiskohaks

- Varu materjale akende jm avade katmiseks (liivakotid, labidad, võimalusel liiv) ning prussid lagede toestamiseks.
- PS! Kaardista tehnilised ruumid, kus võib olla pinnaspõrand (liivakottide täide)
- Autonoomse valgustuse võimalus
- Tulekustutid ja mittepõlev viimistlus (seinad, laed, põrandad)

Kelder varjumiskohaks

- Tavaolukorras võib ruume kasutada ka muuks otstarbeks
- Generaatori paigaldamisel tuleb see eraldada omaette tuletõkkesektsiooni
- Peab olema tagatud piisav ventilatsioon (sundventilatsioon, loomulik- nt värskeõhuklapid)
- Võimalus vee- ja kanalisatsioonipüstakute sulgemiseks/tühjendamiseks
- Üks kuivkäimla 25 inimese kohta
- Töökorras sidevahend edasiste tegevusjuhendite ja informatsiooni vastuvõtuks
- Joogivee mahutid, 2-3 liitrit inimese kohta

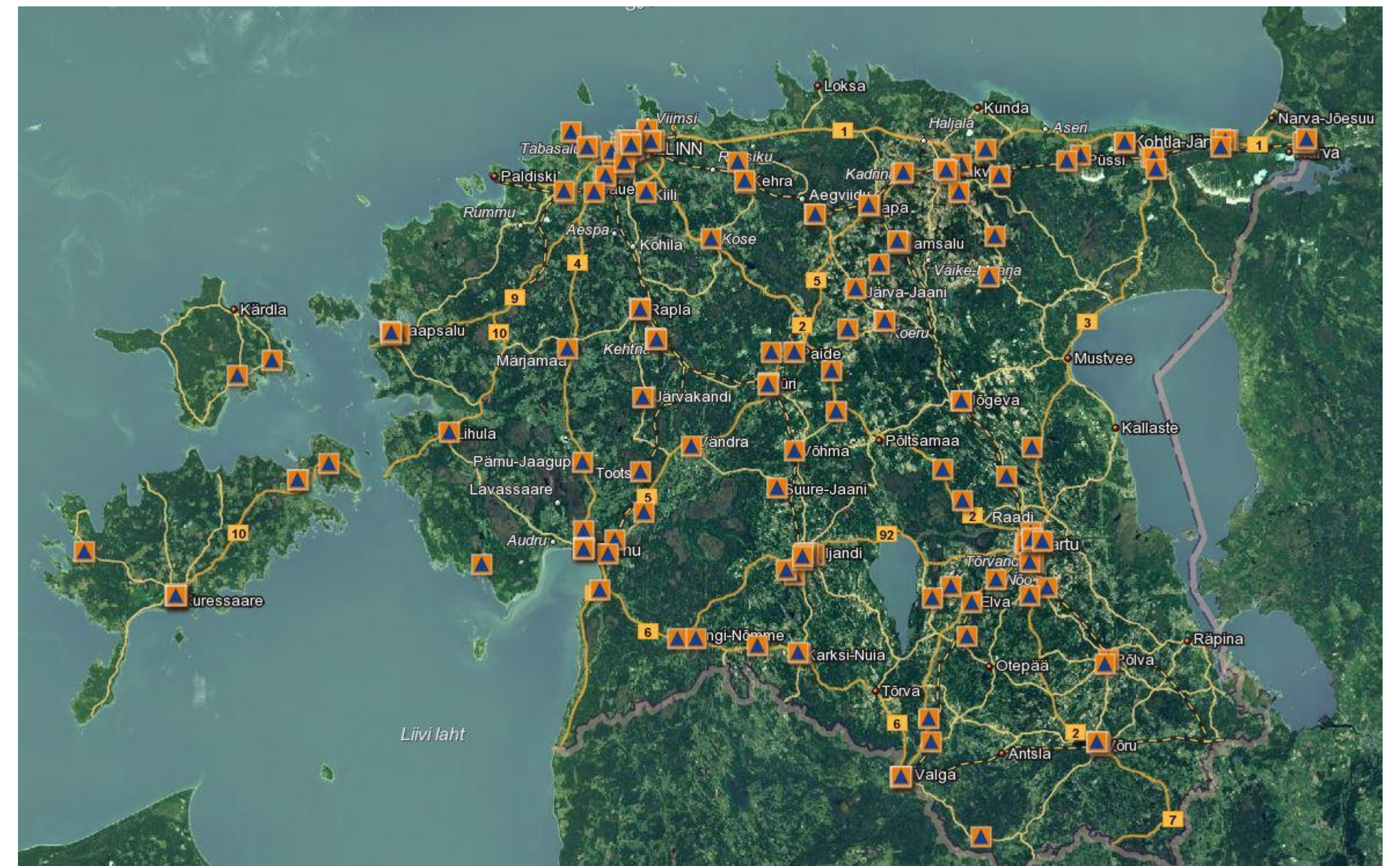
Kelder varjumiskohaks. Pilotprojekt

- 2023. aastal käivitas Päästeamet pilotprojekti korterelamu keldri varjumiskohaks kohandamise toetamiseks
- Suunatud asulatele, kuhu paigaldatakse sireenid ning mille elanike arv on vähemalt 15000 in.
- KÜ-dele jagati kokku 1,2 miljonit eurot keldri varjumiskindluse tõstmiseks
- Toetust sai 26 korteriühistut üle Eesti
- Keskmise summa jäi vahemikku 30 – 50 tuhat eurot, omaosaluse nõue puudus

Ohuteavitus

- Ohust ja varjumise vajadusest annavad märku sireenid ning läbi EE-alarmi saadetak SMS-sõnum. Samuti saadetakse SMS-sõnumiga käitumisjuhised.
- Avalikud varjumiskohad on leitavad Maa-ameti kaardirakendusest [Avalikud varjumiskohad](#) kaardikihilt ja Päästeameti kodulehelt.

Kontaktid (varjumine@rescue.ee)

- Põhja regioon (Harjumaa): Kirill Nimtšuk, kirill.nimtsuk@rescue.ee
- Lõuna regioon (Tartumaa, Võrumaa, Valgamaa, Jõgevamaa, Põlvamaa, Viljandimaa): Maarja-Liis Laprik, maarja-liis.laprik@rescue.ee
- Ida regioon (Lääne-Virumaa, Ida-Virumaa): Kairi Kuldmets, kairi.kuldmets@rescue.ee
- Lääne regioon (Pärnumaa, Järvamaa, Raplamaa, Läänemaa, Hiiumaa, Saaremaa): Jaanus Ots, jaanus.ots@rescue.ee

Aitäh!

varjumine@rescue.ee